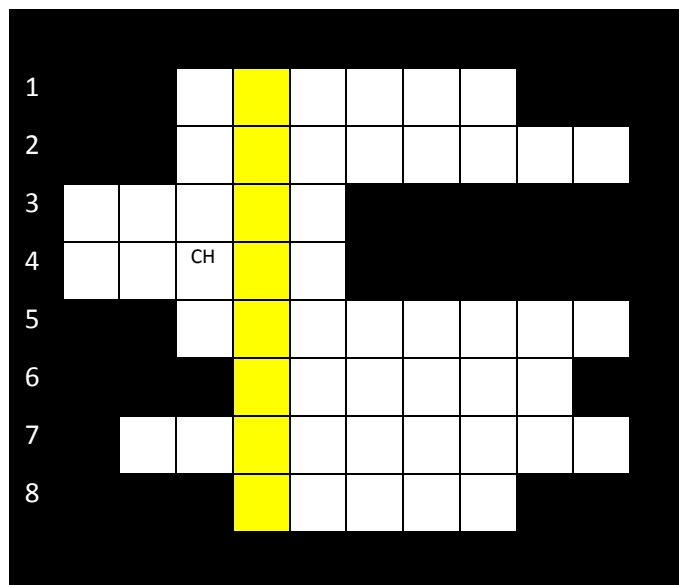

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218CZ.
Šablona	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti
Označení materiálu	VY_12_INOVACE_Pap5
Vypracoval(a), Dne	Mgr.Petr Papica, 6.11. 2012
Ověřeno (datum)	12.11.2012
Předmět	Český jazyk
Třída	2.A
Téma hodiny	H.Hesse – rozbor textu, E.Canetti
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Práce s textem. Porozumění čtení – písemné odpovědi na otázky. Následující ústní kontrola v rámci třídy.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Jeden z autorů dramatu Maryša.
2. Jeden z francouzských symbolistů.
3. Německy píšící básník, který se narodil v Praze.
4. Autor dramatu Tři sestry.
5. Vůdčí osobnost druhé fáze NO.
6. Představitel lumírovců, který zároveň přispíval i do almanachu Ruch.
7. Umělecký směr konce století, řadí se sem například autoři okolo Moderní revue.
8. Křestní jméno Wilda.

Tajenka souvisí se jménem autora, který je tématem dnešní hodiny

ELIAS CANETTI

?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Přečtěte si úryvky z jeho románu Zaslepení a pokuste se je podle smyslu poskládat za sebou tak, aby to bylo správně.

A

„Zato já jsem svoje nezapomněla,“ řekla, záříc spokojeností.

Štěstí, že nevykřikl „Pomoc!“ Už to měl na jazyku. Do smrti by se před ní musel stydět. Choval se jako malý kluk. Stalo se mu poprvé, že neměl klíče s sebou.

Konečně stáli v bytě. Tereza otevřela dveře do jeho ložnice a pokynula mu, aby vstoupil. „Přijdu hned,“ řekla a nechala ho o samotě. Rozhlédl se a vydechl, jako by ho propustili z vězení na svobodu.

B

Za druhé: Kde k tomu má dojít? Ohavná otázka. Ve skutečnosti má celou tu dobu na očích divan. Těkal stále pohledem kolem regálů a divan putoval s sebou. Na divanu ležela škeble z pláže, obrovská, modrá. Kde se jeho pohled zastavil, tam se objevil i divan, ponížený a neohrabaný. Vypadal, jako by nesl tíži regálů. Když se Kien octl blízko skutečného divanu, strhl hlavu na druhou stranu a vracel se touž dlouhou cestou zpátky. Nyní, když čestným slovem stvrdil rozhodnutí, vnímá jej ostřeji a delší dobu. Oko se od něho sice několikrát odrazí, snad ze zvyku, ale nakonec na něm přece jen ulpí. Divan, skutečný, živý divan je prázdný a není na něm ani škeble, ani žádné břemeno. A kdyby se uměle zatěžkal břemenem? Kdyby se na něj naložila vrstva krásných knih? Kdyby se celý zakryl knihami, aby téměř nebyl vidět?

C

„Zapomněl jsem klíče,“ řekl. Bude teď muset otevřít byt násilím, jako tehdy tu škebli. Potíže, samé potíže, nic se nedaří. Sklesle zašátral v druhé kapse u kalhot. Ne, klíče nebyly nikde. Hledal dál, ale tu zaslechl zvuk zámku. Lupiči! Blesklo mu hlavou. V témž okamžiku zpozoroval na zámku její ruku.

D

Je směšné, aby teď uhýbal před úkolem. Je muž, co se teď musí stát? Stát? To zachází příliš daleko. Nejprve je nutno určit, kdy se to má stát. teď, ale ona se bude zoufale bránit. To ho nesmí odradit. Je pochopitelné, když žena brání své poslední. Jakmile bude po tom, bude ho obdivovat, protože je muž. Takové prý jsou všechny ženy. Takže k tomu dojde teď. Hotovo. Dá si na to čestné slovo.

E

On sám pro to ani nehnul prstem. Jeho přátelé pro něj dobyli ženu jeho jménem. Proti ženám se dá zajisté hodně říci, jen blázen se ožení bez zkušební doby. On byl dost moudrý, aby počkal až do

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

čtyřiceti. Ať se někdo pokusí o takovou osmiletou zkušební dobu. To, co muselo přijít, zrál pomalu. Člověk je sám strůjcem svého osudu. Když se to zváží, chyběla mu už jen žena. Kien není žádný bonvivant – při slově bonvivant vidí před sebou bratra George, ženského lékaře – on sám je všechno jen ne bonvivant. Ale je možné, že těžké sny z poslední doby souvisí s jeho přehnaně přísným životem. To se nyní změní.

F

„Ano, to je jeho domov. Zde se mu nemůže nic stát. Vyhýbá se pohledem divanu. Každý člověk potřebuje nějaký domov, vlast, ale ne jak ji chápou primitivní hurápatrioti, nepotřebuje ani žádné náboženství jako matný předobraz vlasti v záhrobí, ale vlast, která spojuje půdu, práci, přátele, odpočinek a duchovní prostor do přirozeného, uspořádaného celku, do vlastního kosmu. Nejlepší definicí vlasti je knihovna. Ženy je nejmoudřejší do své vlasti nepouštět. Když se jednu z nich člověk přesto rozhodne přijmout, pak se má snažit, aby ji své vlasti nejprve zcela přizpůsobil, jak to udělal on. Podrobení této ženy za něj během osmi dlouhých, tichých, úporných let obstaraly knihy.

Autorem je **ELIAS CANETTI**, který za tento román a ještě další práce dostal Nobelovu cenu za literaturu.

Rakousko bylo v tajence z toho důvodu, že Nobelova cena je připisována právě této zemi. Ovšem se zařazením Canettiho do nějaké země je to velmi složité. Narodil se v rodině sefardských Židů v Ruščuku (dnešní Bulharsko), několikrát se stěhovali, nejprve do Anglie, pak do Francie, Rakouska, Německa. Zemřel ve Švýcarsku. Za svůj literární jazyk si zvolil němčinu, přestože byla až pátým jazykem, který se učil (španělština, bulharština, francouzština, angličtina byly dříve).

Jeho prózy připomínají díla Franze Kafky

Román **Zaslepení** vyšel česky už 1937, ale byl záhy zakázán

Další knihy vycházejí česky až po roce 1989

Hlasy Marrakéše – cestopisná kniha

Masa a moc – rozsáhlá esej

Svědomy slov – esej

Zachráněný jazyk –

Úkoly:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Zkontroluj si, zda máš úryvky uspořádány správně.
2. Charakterizuj postavu Kiena, pokus se najít podobnou literární postavu.
3. Atributem Kiena je kniha. Napiš, co by bylo atributem ženy (Tereza) vystupující v úryvku.
4. Pokus se dopsat příběh podobným stylem jako píše autor.

Použitá literatura:

CANETTI, Elias. *Zaslepení: román*. Vyd. 3., V nakl. Hynek 1. Překlad Jiří Stromšík. Praha: Hynek, 1998, 509 s. Klasik. ISBN 80-859-0676-7.